

A városi közigazgatás reformja.

- **Alpolgármesteri, kereskedelmi és ipari tanácsosi állást szerveznek.**
— **A mérnöki hivatal új szervezete. — A községi üzemek rendje. —**

(Salát tudósítónktól.) A város szervező és pénzügyi bizottsága szombaton délután együttes ülést tartott. Javaslatot készítettek a külterületi orvosok fizetésrendezéséről, amiről külön cikkben számolunk be. Foglalkoztak még a szervezeti szabályrendelet módosításával. A márciusi közgyűlés tudvalevőleg Pásztor József indítványára kimondotta, hogy a városi szervezeti szabályrendeletet a mai kor igényeinek megfelelően gyökeresen megváltoztatja. A szabályrendelet megváltoztatása főképpen azt a célt szolgálja, hogy a polgármester és a tanácsosok ne legyenek kénytelenek idejük javarésztét teljesen jelentéktelen, adminisztratív természetű ügyek elintézésével töltöteni. A közgyűlés ennek alapján utasította a főjegyzőt, hogy az új szabályrendeletet készítse el és azt a szeptemberi közgyűlés elé terjessze be.

A szombat délutáni ülésen Tadschler Endre főjegyző jelentette, hogy főbb vonásaiban elkészítette a szabályrendelet-módosítást, de több olyan hatalmas ütközöpontra akadt, amelyek kétséggé tették, hogy a mai időkben sikeres munkát lehetne végezni. Fölsorolja ezeket az akadályokat. A választási törvény előtt a szervezet politikai részével foglalkozni lehetetlen és céltalan. Pedig a törvényhatósági bizottság tagjainak választására vonatkozó törvény már elavult és szükség lenne egy újabbra. A másik pont szintén törvénybe ütközik. Tehermentesíteni kellene a közgyűlést a kis ügyektől, de viszont törvény állapítja meg, hogy mily ügyek tartoznak a közgyűlés elé. Nem áll ez azonban az egyes hivatalok hatáskörének szabályozására, beosztására. A maga részéről azt szeretné, ha a helyettes-polgármestert fölmentenék az ügyosztá-

lyok vezetésétől és a polgármesteri hivatalhoz osztanák be. Így egy főtitkárviselői állással automatikusan megszaporodik a létszám. Ezen felül lehetne még esetleg egy másik tanácsost beállítani a szociális ügyek intézésére. Alkalom nyílnék ezzel a régen tervezett és közgyűlés által elhatározott ipari és kereskedelmi tanácsosi ügyosztály fölállítására. Ez az átszervezés vonja maga után azt az új beosztást, hogy a vezetők fölszabaduljanak az apró munkák intézésétől, hogy minden ügyosztályba 1—2 fogalmazó, vagy jegyző és megfelelő irodaszemélyzet kerüljön. De mindezek a változások nagyon sok pénzbe is kerülnek a városnak. Kérdi, alkalmas-e az idő most ilyen munkák elvégzésére, amikor egyrészt megfelelő embert sem lehet kapni, másrészt pedig 100—120.000 korona megterhelhetést jelent a városnak évenként az új szervezés? A mérnöki és műszaki hivatalok rendezését is tervbe vette, de föl kell vetni a kérdést, hogy amikor nagyon közel állanak bizonyos személyi változások, ennek bevétele előtt lehet-e, méltányos-e ezt megcsinálni. Ezzel a rendezéssel lenne kapcsolatos a községi üzemek kérdése. Én a magam részéről ezt — folytatja — teljesen kivenném a városi közigazgatás keretéből. Ámde ehhez akkor hozzáértő emberek kellene, ami ezidőszerezt semmi kilátással nem kecsegtet. A szolgálati pragmatikát is el kellene készíteni, de nem lehet, mert hiszen itt van a Wekerle-féle pragmatika, a melynek alapján kell aztán majd a miénket elkészíteni. Mindezekon felül hogy, mélyreható változásokat meghallották az emberek, egész özöne érkezett hozzám a kérdéseknek, mindenki jobb fizetési osztályba akar jutni, különösen, hogy meghallották,

hogy az állam csoportrendszer szerinti előléptetése ránk is vonatkozik. Ugyanis azt mondják, hogy ha most sikerül előbbre jutniok, az új előléptetés már a magasabb fizetési osztályban találja őket. Végül mindezek alapján fölteszi a kérdést, a törvényes akadályokba ütköző reformok kivételével mindezek ellenére is kíván-e már most foglalkozni a bizottság a szervezeti szabályrendelet megváltoztatásával?

Wimmer Fülöp az első fölszólaló. A nagy általános kérdéseket tényleg kár volna megbolygatni, míg országosan el nem intézik. De egész sor szociális kérdést lát, amelyek sürgős megoldásra várnak. Ezek helyi jellegűek és föltétlenül hozzá kell fogni mielőbb. Ez az ügyosztályok átszervezésének kérdése. A másodpolgármesteri állás ügyét függőben hagyná, de nem lehet tovább halasztani az ipari és kereskedelmi ügyosztály szervezését. Ez kiválóan alkalmas lenne az átmeneti ügyek előkészítésére is és kapcsolatba lehetne hozni a községi üzemekkel is. Az adóhivatal átszervezése is sürgős és nem ütközik akadályokba. Ezeket az égetően sürgős kérdéseket föltétlenül elő kell készíteni, még pedig úgy, hogy a háború után azonnal keresztül lehessen vinni a gyökeres változtatásokat. Közgyűlés elé kell vinni, határozni kell fölötte és meg kell szerezni rá a belügyminiszter jóváhagyását is, hogy semmi akadály ne állja útját az új rend életbeléptetésének a legelső kínálkozó alkalommal.

Pásztor József úgy látja, hogy közte és a főjegyző között nincs eltérés. A főjegyző két csoportba sorozta a szükséges módosításokat. Egyik, amelyek megvalósításának törvényes akadályai vannak, ezekkel is kár foglalkozni. A másik aggályt, amely finánciális, nem osztja. Ettől ő nem fél, ettől nem lehet félni. Jelenleg olyan rossz a közigazgatási szervezet, hogy

Orosz foglyok a tanyán.

Irt: Cserzy Mihály.

A márciusi napsugár ahogy lecsókolta a magyar földről a téli hangulatot, megmozdult a tanyák itthonlevő népe, az öreg emberek, asszonyok, lányok, gyerekek és ment ki a városba a polgármesterhez, ki meg a tanyai kapitányhoz és bizakodva adta elő mind-egyik a kérését:

— Orosz foglyot, uram, mert nincs erő, vetetlen marad a föld!

E kérés nélkül is jól tudták benn a város urai, hogy valóban nagy szükség van odakint a munkaerőre, merthogy az őszen nagyon mostoha volt, nem eresztette az embereket a földhöz. Sok helyen letakarta korai hóval, másutt meg fölázta a szurkos feketét bokán fölül érő sárrá s bizony itt is, ott is, mindenfelé nagy darabok maradtak az istenke kezében, hogy az gondoljor rájuk... Tanakodtak is már hetek óta a zöldposztos tanácsasztal mellett, hogy hová forduljanak, merre menjenek, kit küldjenek a fogolytáborokba embert hozni. Oroszt, aki ma már olyan ezen a szép, délibábos enyhe Alföldön, mintha odahaza lenne, mintha az ő szentképe előtt fohászkodna. Magelégedett és nyugodt. A lelkeben egyre szaporodnak a szelid emlékek, melyek valamikor, ha újra csendet bocsát a jó isten erre a szenvedő, vérző földre, a messze távolból szívesen fognak visszagon-

lolni a gazdag, viruló magyar földre s a barátságsszerető, mindent megbocsátó, jólelkű magyar népre. Oroszt, még többet, még sokat, bár így is már nagyon sokan vannak s ezek úgy élnek itt, mintha kiránduláson lennének, legföljebb az otthon hiányzik nekik. Az otthon melegsége azért megvan, sőt a gyerekeket is pótolják néhol a játékos, apró magyar sarjak, akik megsimogatják Vazult, a nyakába csimpszkednek Lajosnak, a térdére ülnek Nikolájnak és tanítják magyar szóra őket, ők pedig visszacirógatják a keményfejű parasztyerekeket és szeliden sugják az arcukra lehelt csókkal:

— Jó magyarszki, áj jó, jó...

Nem tulzás ez a kölcsönös szeretet, mely némileg feledteti a gigászi küzdelmet, a patkokban ömlő vért, a sóhajokat, a millió jajszt, a fájdalmat, a válásütötte sebek sajtását s megerősíti a lelkekben a legnemesebb érzést: emberek vagyunk!... Mit tehetünk mi a rejtett politika tévelygő hibáiról... Ki tudja, miért engedtek ezeknek utat. Ki tudja, mire lesz ez jó. Kiknek az ajkáról fog leolvadni a hálálkodás és a mindent megbocsátó megelégedés... Hogy ez így van és nem az író lelkének röpködő fantáziája, bizonyosság rá az a jelenet, amely a múlt hetekben hatott meg mélységesen engem a szegedi tanyán. Kint jártam megnézni a szőlőt, ahol nyáron olyan édes az otthon, olyan illatos és madárdalos a levegő.

A vasúti állomástól mindössze tíz perc-

nyi távolságra van ez az öreg tanya. Kellemes séta a gyepes, akácok közön, ahol két oldalt szőlők és gyümölcsfák ékeskednek és muto-gatják néha dus, néha silány termésüket. Mikor milyen az időjárás... Este kilenc órakor indul erről a kis állomásról a vonat haza, a városba. A szelid, kedves közön amint megyek, emberek haladnak előttem, férfiak, nők.

...A beszédjükről észreveszem, hogy ur-emberek a városból. Kint találkozom velük az állomáson. Egy csinos, fiatal asszonyka, mint házigazda, kísérté ki vendégeit a vasúti állomásra, két gyermekével. Az egyik öt-hat esztendő, a másik olyan esztendőforma. Amazt az anyja vezette, a kicsit pedig egy orosz fogoly vitte a karján. A gyermek ráborult az orosz széles vállára és pici kezeivel átfonta a nyakát...

Néztem ezt a képet s eközben melegség áradt szét a szívem körül. És gondolatok támadtak az agyamban, melyek zsongtak a lelkemben, mintha virágok körül repdeső méh-rajok lettek volna. Tehát hiába, a gondolatok elszálltak a most lombosodó fák között, azokat még csak elmondani sem szabad, nem-hogy leírni... A cenzura áthuzná ezeket a nem sértő, csak a jót, a szépet átölelő gondolatokat. S amíg nézem a kedves képet, látom, hogy az orosz lévvel, szeretettel szorongatja a karján ülő, esztendő gyermekét és csókolja, mint a galamb a fiókáját. Bizonyára galamb a szíve ennek a tányéralakú sapkás jó-